

svoje uši. Tako je taj plan sa Srbima u Mostaru potpunoma propao. Ako je nešto Srba odvedeno iz Mostara prije negoli se je za to saznalo, nije nipošto bio velik broj. Ranije sam već jednu jamu spomenuo, gdje je ubačeno oko 70 Srba iz Mostara. Da je bio veliki broj, sigurno bi se znalo i Hrvati bi protestirali.

Ovi nemili događaji u Hercegovini sa Srbima stvorili su strahovito ogorčenje među Hrvatima. Zanimljivo je pak, da se Branko Injac, Srbin iz Sarajeva i bivši jugoslavenski zrakoplovni pukovnik, u svojoj knjizi *Crveni fratar*, pri intervjuiranju fra Zlatka Sivrića uopće nije osvrtao na šurmanačku i ostale jame. S Brankom Injacem sam se upoznao u Zagrebu 1966. godine. Tada je bio već penzioniran i pisao je podliste za *Vjesnik*. Ne mislim, da Injac ne bi znao za ove jame, jer mu je ovaj cijeli hercegovački kraj bio veoma poznat. On je zapravo do početka 2. svjetskog rata bio u Mostaru na Bišću kao jugoslavenski zrakoplovni časnik. Injac me je par puta vodio u oficirski dom u Zagrebu na večeru. Bio je, po mom mišljenju, čestit čovjek iako, vjerujem, da je bio član partije. Čak se za prvih dana NDH sklonio kod fra Grge Vasilja, župnika na Čerinu. Nije isključeno, da se Injac i fra Zlatko u spomenutoj knjizi nisu doticali ovih jama, jer bi to ipak bilo vrlo bolno za fra Zlatka, jer bi se sigurno morala spominjati i imena ljudi koji su bar svojom prisutnošću u tom sudjelovali, a koje je fra Zlatko poznavao.

Kako gore napomenuh u rečenoj knjizi nema ni spomena, što su neke ustaše željeli učiniti sa Srbima u Mostaru, jer je fra Zlatko u ometanju tog plana aktivno sudjelovao. Vjerujem, da ova činjenica nije bila poznata B. Injacu, a fra Zlatko je nije htio spominjati. Zato bi se moglo reći, da rečena knjiga općenito "lupa" po ustašama i četnicima, i tek se tu i tamo spomene po koji neznajući detalj, da bi se knjiga napravila što zanimljivijom. Uz već rečeno, očito je, da je fra Zlatko nastojao dati pozitivnu ulogu katoličkih svećenika uopće, a franjevac napose, na tim prostorima i u tim ratnim sukobima za vrijeme 2. svjetskog rata. Zapravo bi bilo ispravnije reći, da je nastojao prikazati više ili manje držanje katoličkog klera onakvim, kako je zaista bilo.

Neka bude na ovome mjestu usput pripomenuto, da uopće nema sličnosti u držanju pravoslavnog svećenstva, ili

DR. IVO SIVRIĆ, O.F.M.

KRVAVE GODINE

Odbljesci uspomena jednoga od preživjelih

Z I R A L
Chicago-Mostar
1996